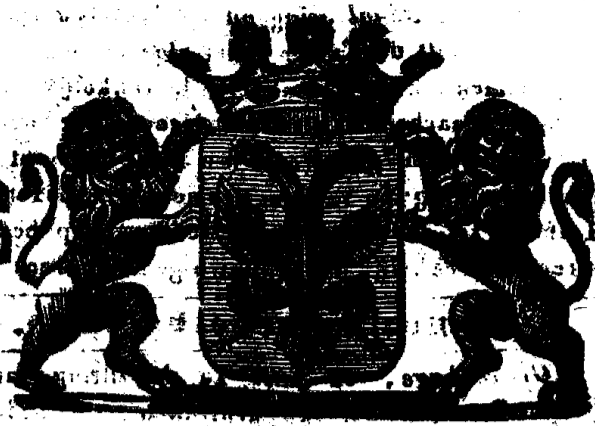

ARNHEMSCHE COURANT.

WOENSDAG 27 JANUARI.

De prijs des Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is vijf en twintig centen maandelijks.

De prijs der Advertentiën is, van een regel, 1.00 en, voor, elken regel, 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht op elke plaatsing.

Buitenlandsche berichten.

CHINA.
 Canton, 26 Jan. Men verwacht, dat de nieuwe afzettingen van de zijde der gebroeders (des Volks?) op de vreemde factoren en alle Europeanen, Amerikanen en Indianen, welke deze bewoent, hebben zich opzigtelijk op het gebied van de nationale wach. Zij vormen alle afzettingen, waarvan iedere zaak van bijzonder belang is en waar zij zich, op het luiden der alarmklokken, moeten verzamelen; zij worden met jagtgeweren gewapend en wat verder ieder voor wapens heeft; thans hebben zij echter de geweren met bajonetten bevestigd. De factoren (Europeanen), welke geen wapens willen bezitten, worden een soort van ongewild gezin. De Engelsche factoren hebben in den beginne geprotesteerd, maar, om de factoren, die wapens bezaten, zo niet zij gedomd, dat de opheffing van het monopolie der Hongkooplieden, welke de vreemde in aanvaarding brengt met een veel grooter aantal Chinezen, schikkelijk zal bijdragen, om den haat der bewoners van Canton tegen hen te doen afnemen. — maar zij hebben de zaak van de afzetting der Hongkooplieden niet benadrukt, de rechten en privileges der Engelsche consuls hebben in 1845 de som van 500,000 pond sterling overgeschreden, maar de concurrentie heeft de winst der Europeesche huizen doen verminderen. Men zegt, dat de gouverneur van Hongkong, sir John Davis, ten behoeven en de gehele organisatie der Engelsche ambelgenheden in China veranderd zal worden. Davis heeft zich niet bevestigd tegen de afzetting en is een eigenzinnig, bekrompen mens, die te veel heerschen wil.

DUITSCHLAND.

Frankfurt, 20 Jan. De toestand der Homburger speelbank heeft, door de komst des land-graven Grafen tot de regering, een wezenlijke verandering ondergaan. In het kontrakt der speelbankpachters, die, berouwen zich een bepaling, welke aan den land-graven landgraaf het recht geeft, om de bank van eenen schouwburg en een ziekenhuis (in welke behoeften om niet zullen verspreid worden) de stad Homburg, op kosten der pachters van de bank, een gedeelte der uitgave van 140,000 jaarlijks aan deze heeren, tot verfraaiingen en een publiek park in de residentie stad, van de bank te betalen. De heeren, die de bank pachtten, hebben reeds groote schatten te danken aan de bank, die zij laten jaren; zij verzochten om kregen het verzoek om voor de verdere nacht de bank, welke onder de gezeide voorwaarden, uitgegeven werd, een actien-maatschappij te vormen, welke 1,500,000 helwek, door uitgifte van actien, ieder van 500, zij aan te brengen zou. De heeren, die zich zelven behielden zij de bank, die in gemeenschap met twee andere heeren, mede-directeuren van

drie jaren voor, na welker afloop van de actien-maatschappij de keuze eener derde directie zal vrijstaan.

OOSTENRIJK.

Wenen, 27 Jan. Tusschen Wenen en Brünn is eene galvanische telegraaf opgericht geworden. Het wederzijdsch verkeer en vooral de spoorweg-zaken zullen daardoor aanmerkelijk bespoedigd en bevorderd worden, dewijl een paar sekonden toereikend zijn, om van hier naar Brünn en van Brünn naar hier te kunnen corresponderen. Ongelukkig zal eerslang een het Van zulke telegraaf het geheele rijk beslaan, daar ook de kosten door de mogelijke vereenvoudigingen en verbeteringen zeer matig zijn.

PRÜSSEN.

Königsbergen, 16 Jan. Het stelsel van vrijen handel, hetwelk door de schitterende operatie van Peel — de afschaffing der graanwetten — overal zoo vele vrienden wint, telt ook onder ons en met name onder de geleerden en grootere kooplieden vele aanhangers, en er is hier, diensovereenkomstig, in de stedelijke »Ressource» het voorstel gedaan, om ook hier eene vereeniging van »libere-échangeistes» en »freetraders» ter voorspraak en handhaving der vrije handelsbegrippen te vormen, hetwelk veel bijval heeft gevonden.

Mainz, 27 Jan. Een aanzienlijk aantal gegoede burgers alhier heeft een uitroep adres aan het ministerie van binnenlandsche zaken doen afschrijven, in hetwelk zij aandringen op intrekking van het verbod der burgervergaderingen.

Keulen, 25 Jan. Te Breslau is, in den avond van 18 dezer, een onbeschaamd diefstal door middel van geweld en braak, gepleegd aan het kabinet van mineralien, behoorende tot de Hoogeschool. Bijna al de edelgesteenten en zelfs de kostbaarste stukken, in het geheel ten beloope van 200 stuks, zijn gestolen geworden. De prijs daarvan laat zich moeilijk bepalen.

SLEESWIK-HÖLSTEIN.

Altona, 21 Jan. Gisteren werd hier een groot feest gevierd in het »Bürgerverein», hetwelk de bekende heeren Olshausen, Rasmus, Tiedemann en enige andere Sleeswijk-Hölsingers bijwoonden, hetwelk vooral aanleiding daartoe gaf, dat het feest meer of min het karakter eener politieke vergadering kreeg. Eigenlijk werd er het feest gevierd van de stichting van het Altonaer »Bürgerverein», hetwelk een aanzienlijk bijval gevonden en een voor het Sleeswijk-Hölsingers verkreem heeft. De heeren Olshausen, Rasmus, Tiedemann, Rasmus en andere Sleeswijk-Hölsingers, die de aangelegenheden des lands, een nieuwe en welk ja, waarschijnlijk spoedig ontwikkeling, te gemoet gingen, hij welke alles daarvan afhangt, dat Deutsche mannen met mede en rasberadenheid, te werk gingen. De gebeden zijde tijd, zeide hij, wordt men wellicht dan de verleden, vastheid van karakter en Duitschen zin. Het gehele land het gehele Sleeswijk-Hölsingers volk moet willen, met nederste vastheid, willen, maar ook een, het welk. Daarop hield de heer Olshausen een redevoering over den nuttigen grond, hetwelk zoo verschillend en verscheiden gebied bevatte. De knoel en de ritslek, zeide hij, worden op welken bodem, welke ontworpen en geheelig ongemeen behooren te worden. Het gewone, maar gewijzigd middel, om de hand te leggen aan dit grote werk, is de verhouding op den weg der vrije volksvergaderingen. Het recht der vrije associatie van vergadering is in

Sleeswijk-Hölsingers niet vernietigd; de loterij en opgevolgde openbaarmaking van de Deutsche bondswet, opzigtens de volksvergadering, heeft geen kracht, omdat zij de toestemming en bekrachtiging der standen mist. De spreker kwam vervolgens terug op de vergadering te Nortorf en noodigde tot nieuwe en groote volksvergaderingen uit, waarbij hij wees op de Engelsche en Iersche meetings. Na het ten einde brengen der nieuwe verkiezingen moest, — zeide hij — de regering aangezocht worden tot bijeenroeping der standen, »het belang des lands vordert dit en eischt, dat de kwestien zoo spoedig mogelijk weder door de standen opgevat worden. Volksvergaderingen en spoedige bijeenroeping der standen, — ziedaar de punten, waarom het thans te doen is.» Olshausens woorden maakten eenen diepen indruk op de versamelden. De heer Beseler, welke door het bestuur der vereeniging ter vergadering uitgenoodigd was geworden, had schriftelijk kennis gegeven, dat hij verhindert was geworden, te komen. Ook professor Wurtz, de door den Hamburger hervormingsstrijd bekende advocaat »Rechtsminister» en eenige anderen hielden mede redevoeringen.

ENGLAND.

Londen, 25 Jan. Registeren avond zeide lord Palmerston, in het Lagerhuis, in antwoord op eenige vragen van den heer Roebuck, dat het gouvernement geene kennis droeg, van het bestaan in dit land van eenig baron, dat Mexicaansche kooplieden uitgaaf; en dat, wat de waarschuwing betrof, door het gouvernement der Vereenigde Staten, eenigen tijd geleden, gegeven, dat ieder vreemde, dieu men in dienst zoude vinden op Mexicaansche oorlogschepen, behandeld zou worden als zeerooiver, bij den Britschen gezant te Washington bevolen had zijne verwachting te kennen te geven, dat eene dergelijke bedreiging niet tegen Britsche onderdanen voltroef zoude worden.

— Een gerucht zegt, dat de Fransche bank onderhandelingen heeft geopend om te Londen eene geldleening van 1,000,000 £ aan te gaan op depôt van Fransche fondsen; in den tegenwoordigen stand van zaken is het echter onzeker of zoodanig plan zoude kunnen worden tot stand gebragt.

— Gedurende verscheidene jaren, zegt de Times, heeft de Engelsche geldmarkt geen zoo ongunstig aanzien gehad, als thans, ten gevolge van de aanmerkelijke verzendingen van goud naar de Vereenigde Staten, Rusland, België, Holland, enz. gepaard met de maatregelen der regering tot bevestiging van invoer. Het is echter meer de vrees voor eenen gelijken storm, dan deszelfs wezenlijk aanwezig, dat de markt thans drukt.

FRANKRIJK.

Parijs, 22 Jan. De Perigueux hoofdplaats van het departement van de Dordogne, heeft eene gebouwenplaats gehad, die, ook voor het bewind, onangename gevolgen kan hebben. Aldaar woonde zekere Feytaud, die, in 1791, als godelijck den sedertop de afschaffing der regeringspraktijk had toegelgd, en zeer gaacht in zijnen kringleden te zijn. Vermits hij, volgens uitpraak van paus Pius VII, steeds gerekend werd als in den kerklijck ken aan te merken, had men medelinge poging aangewend, ten einde hem over te halen, om in vier jaren, dat hij destijds had goddank, de kerklijck aan te knuten slagen. De bisschop, met welke hij voor het overige op eene goede voet stond, was

dien hij zelfs als nitvoerder van zijn nustersten wil heeft benoemd, had hem meermalen verzekerd, dat hij hem, tot zijn leedwezen, niet zoude kunnen begraven; doch de heer *Leysaud* had daarop steeds geantwoord, dat hij, bisschop, aliezins recht had, dit te weigeren, en dat hij zelf ook geenszins eene dergelijke plegtigheid begeerde.

Deze man is nu onlangs overleden. De geestelijkheid heeft de kerkelijke plegtigheid geweigerd; doch de menigte heeft dezelve, naar het schijnt, met zoo veel omstuimigheid gevorderd, dat de burgerlijke overheid het geraden heeft gevonden, tusschen beiden te treden, en, met aanwending van de gewapende magt, te beletten, dat de kerk zoude gesloten worden. De geestelijkheid, daarvan onderrigt, had dezelve in tijds van alle versierelen ontbloot. Het lijk is door eene overgroote menigte en een aantal gezeten burgers verseld geworden. De kist is, met een bedlaken bedekt, in de kerk nedergezet, en een gewezen zanger der geestelijkheid heeft de lijkdienst verrigt, waarop de menigte zich, zonder verdere wansin, heeft verwijderd.

De bewindlieden erkennen, dat de geestelijkheid ten eenemale recht had, om de plegtigheid toe te staan, of te weigeren, en zullen de burgerlijke overheid wel dankelijk ter verantwoording roepen.

Parijs, 23 jan. Gisteren heeft de Kamer der Afgevaardigden, met eenparigheid van stemmen het wets-ontwerp aangenomen, dat de regten vermindert; die van graan, meel, rijst, en drooge groente, tot aan 31 juli aanstaande ingevoerd, zullen worden geheven.

Heden hebben de bureaux van de Kamer der Afgevaardigden voortgezet de discussie over het budget van 1846. Men heeft, in bijna al de bureaux, in beginsel aangenomen, om onverzettelijk alle aanvragen tot vermeerdering van credieten te verwerpen, almede de vermeerdering van 23,000 franken om het getal der onder-prefecten van de 2de klasse tot 43 te brengen, en de 100,000 franken die men had aangevraagd op het vorige jaar voor het *Theatre Français*. Algemeen heeft men afgekeurd de vermeerdering van het personeel der ministers. Vele leden hebben het voorstel gedaan, om, elke maand, aan het publiek het cijfer te doen kennen van de uitgaven, waaraan slechts weinigen kennis dragen. Bij gelegenheid van het budget der openbare werken, heeft men geklaagd over de gerechtigheid van het reglement op de exploitatie der spoorwegen en van de aansprakelijkheid, met welke de agenten des gezags hetzelfde van kracht doen blijven.

Men wilde hier algemeen weten, dat onze gezant te Londen gisteren voor de eerste maal, sedert zijn terugkomst, een lang onderhoud met lord *Palmerston* gehad en zich over dit onderhoud zeer voldaan getoond had.

Lord *Normandy* heeft gisteren, aan het Engelsche gezantschaps-hotel, een groot bal gegeven. Slechts een der ministers was daarbij tegenwoordig, namelijk de maarschalk *Soult*. Men werkte er ook den graaf *Molé* en den heer *Thiers* op.

BELGIE.

Brussel, 22 jan. De gedeputeerden hebben den heer *Hayvaert*, een oud en geacht ambtenaar nog van den tijd van voor 1830, benoemd als griffier van het hof van rekeningen, en hebben den candidaat der bewindlieden, den heer *Mison*, afgewezen.

Naar men uit Antwerpen meldt, is het schildersstuk van *Rubens*, voorstellende de afneming van het kruis, in de hoofdkerk dier stad, in eenen slechten toestand, en vereischt dat wereldberoemde kunstwerk gelyktyk eanige herstelling, in dien men hetzelfde voor de toekomstigheid bewaren wil. In de Belgische Kamers is deze aangelegenheid eene herhaaldelyk te sprake gebragt, doch men is dienaangaande nog niet tot een besluit gekomen. Het schijnt, dat de herstelling van die schilderij van dag tot dag wordt uitgesteld, omdat men niet weet aan welken persoon men dat gewigtige werk zal opdragen.

Brussel, 24 jan. In hare zitting van gisteren heeft de Kamer van Vertegenwoordigers gehandeld de discussie over het budget van justitie; dat, met 47 stemmen tegen 10, in zijn geheel is aangenomen.

Bij gelegenheid van de discussie over het hoofdstuk XI, heeft de heer *Geotiaux*, onder anderen, betoogd, dat de toegeneming der misdaden te zoeken is in de armoede, de onwetendheid en vorontsedelykheid der

volks; voorts heeft hij betoogd, dat de herziening van het *Code Penal* dringend noodzakelyk is.

Daarna heeft de Kamer, met algemeene stemmen, aangenomen, het wets-ontwerp betrekkelijk de onvervreemdbaarheid van de pensioenen der weduwen en weezen van officieren, en een wets-ontwerp, houdende oprigting van eenegemeente in Luxemburg. Maandag zal de Kamer het wets-ontwerp discussiëren, betrekkelijk de millaire geneesheeren.

Binnenlandsche berichten.

's Gravenhage, 26 jan. In de zitting van den Hoogen Raad, kamer van strafzaken, van heden, is behandeld het beroep in cassatie van *C. Gepkens*, kapellaan te Groenlo, tegen het arrest van het hof in Gelderland, van 19 november 1846, waarbij de requirant is schuldig verklaard aan poging tot doodslag, met voorbedachten rade gepleegd, en alzoo poging tot moord, en te dier zake is veroordeeld tot de straffe des doods.

De raadsheer van den *Keldren* heeft verslag in deze zaak uitgebragt. De rapporteur vraagt aan met op te geven de feiten, die uit het uitgebreide arrest resulteren; en de getuigenissen, aanwyzingen en omstandigheden, waaruit het hof het wettig en overtuigend bewijs heeft ontleend van de gronden en artikelen der wet, waarop zijne veroordeeling is gegrond. Hij deelt vervolgens mede, dat er eene memorie in deze zaak is ingezonden, waarin vier middelen van cassatie worden voorgedragen. Het eerste middel bestaat in schending van artikel 206 en 211 van het Wetboek van Strafvordering, omdat er van de verklaring van getuigen *a décharge*, en die ambtsalve zijn opgeroepen, in het arrest geen spoor te vinden is, zoodat dit arrest in dit opzigt niet genoegzaam met redenen is omkleed. De rapporteur heeft nogtans gewezen op overwegingen in het arrest en op het proces-verbaal, waaruit blijkt, dat de bedoelde getuigen zijn gehoord. Het tweede middel bestaat in schending van artikel 433 van het Wetboek van Strafvordering, omdat het hof is afgegaan op de verklaring van eene enkele getuige, *Maria Wegerink*, wier geloofwaardigheid als boven allen twyfel verheven is aangemerkt, hetgeen echter, na hare vroeger geheel valsche verklaring, het geval had behooren te zijn. De rapporteur doet opmerken, dat de bedoelde overweging, nopens de geloofwaardigheid dier getuige, volgt na een aantal andere, die daarmede in verband staan. Het derde middel bestaat in schending van artikel 427, in verband met artikel 433 van het Wetboek van Strafvordering, en verkeerde toepassing van artikel 2 en 297 van het Wetboek van Strafrecht, omdat de strafbaarheid der poging, die gepleegd zou zijn en de voorbedachte rade, die daarbij zou hebben plaats gehad, onbewezen zouden zijn. Onder anderen wordt daarbij te kennen gegeven, dat het volstrekt niet wettig bewezen is, dat de tekwaant het mes of de priem vooraf in zijn bezit heeft gehad, en dat, al had hij het bezeten, het nog geen bewijs van opleverden, dat hij daarmede de misdaad zou hebben gepleegd of zou hebben willen begaan, daar hij dat mes kon hebben gevonden. Ook de voorafstaande afspraak met *Maria Wegerink* wordt als onbewezen aangemerkt. Zij staat alleen op hare verklaring en is in tegenpraak met die van den kapellaan *Ottan*. Doch al had er eeninge afspraak bestaan, dan kon het nog geen bewijs opleveren, dat de kapellaan het vooraf verstaand doet gehad had, om *Maria Wegerink* in de Epswilde te vermoorden. Eindelijk het vierde middel te stellen is schending van artikel 443 van het Wetboek van Strafvordering, omdat aanwyzingen, waarop de rechter zelve overtuiging vestigt, op zich zelve behoorlyk moeten zijn bewezen, met elkander moeten overeenstemmen en niet onderling in strijd moeten zijn, gelyk ook in de memorie betoogd, dat in deze het geval is. Ten slotte wordt in de memorie geconcludeerd tot cassatie van het arrest en verwijzing der zaak naar een ander hof.

De heer mr. *Blasse* is als verdediger van dit hof in cassatie opgetreden. In eene inleiding heeft hij het gewigt van de tegenwoordige zaak doen uitkomen, daar, indien de misdaad zou zijn begaan, zij op haar zelve en in haar verband afgruselyk zoude wraak, en ook om de betrekking van den te regterhande en veroordeelde wette zij de aandacht binnen en buiten 's lands. Zwaart moet die zaak van ook gewogen hebben op het gemoet van hen, die van beroepswege het licht der waarheid daarover

moesten doen opgaan; maar ook ongesonnen hebt zoowel uit loffelike als uit laakbare beweegredenen partij voor of tegen gekozen en zonder eenig onderzoek gretiglyk opgevangen wat de eens gedane ket kan bevestigen en met ligtzinnigheid verworpen w haar afbreuk kan doen.

Maar hier, voor dezen Raad, komt intusschen zaak-zelve niet in aanmerking, maar alleen arrest van het Geldersche hof. De vraag is, of gebouw van dat arrest strookt met de regelen der wettige bouwkunst, of het naar de wet op grondslagen rust? Zoo niet, dan behoort het aan andere bouwmeesters overgedragen te worden, of een nieuw gebouw naar hunne meening te vestigen. Pleiter gaat uit van het beginsel, in artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering gehuldigd, dat niemand, dan op wettig bewijs, mag worden veroordeeld. Het Geldersche hof heeft verklaard, dat bij hetzelfde de volledigste overtuiging bestond, dat de requirant de misdaad heeft begaan. Is nu de overtuiging door wettige bewijsmiddelen verkregen?

Pleiter nu vindt in 's hofs arrest eene doorloopen miskenning der theorie van het bewijs, zoo als die wet die voorschrijft; eene miskenning, meer bepaaldelyk van de theorie der aanwyzingen, op welk het hof de drie hoofdzaken, die in het slot van het arrest worden aangenomen, aannam, dat, 1o, de aanslag, op het leven van *Maria Wegerink*, gepleegd; 2o, dat de requirant daarvan de dader was, en 3o, dat daartoe voorbedachten rade, bij hem bestond.

Pleiter vertrouwt, dat de bedoelde miskenning voldoende uit zijn betoog zal blijken. Ten einde helderheid over de ontwikkelings van cassatie-middelen te verspreiden, acht hij het noodig in zijn eerste deel het gehele arrest te ontleeden, dat is dezelve opeenvolgende deelen kenschiedend te gaan; ten tweede, de aandacht te vestigen op de bepalingen bij de slot-overwegingen, waarin de daad op even vermeldde daadzaken zijn aangenomen, en dat, zou hem aanleiding geven omtrent elk der drie daadzaken afzonderlyk aan te toonen, dat in strijd met de regelen van het bewijs werden aangenomen.

Pleiter rangt alom aan met de ontleding van het arrest, en doet opmerken, dat de slot-overwegingen, welke in twee hoofdafdeelingen gesplitst kunnen worden, de 21 eerste overwegingen, slechts voorbereidend af preparatoir, sijn. In de 4 slot-overwegingen de drie straffen aangevoemde daadzaken, met de mededeeling der gronden, worden aangenomen.

Pleiter gaat alom kortelyk den inhoud dier 2 preparatoire overwegingen na, omdat hij later naar sommigen zal moeten terugwysen, en geeft, op de voet van het arrest, beknopt, op de 21ste in elk der consideratiën wordt overwogen.

In de 22ste overweging geeft het hof den pleiter aanslag op het leven van *Maria Wegerink*, gepleegd. Het rechtkundig bewijs voor dit alles zegt het hof gevonden te hebben naar aanleiding van de in de vorige overwegingen vermeldde daadzaken en omstandigheden.

In de 23ste en 24ste overweging neemt het hof de schuld des requirants aan de daadzaken aan, op grond der verklaring van *Maria Wegerink*, gepleegd door het bevoegdelyk daar opgedoemde daadzaken, terwyl in de 25ste overweging wordt aangenomen, dat het misdrijf met voorbedachten rade gepleegd op grond van 2 aldier bepalingen.

Dese drieledige aannme zal pleiter thans in het tweede deel zijner rede mede onderzoeken, en vooral de algemeene opmerking te hebben gemaakt, dat elk derzelve gegrond is op aanwyzingen, dat in op het onderling verband van andere daadzaken Artikel 443 van het Wetboek van Strafvordering teor. 25e dergelyk verband bewezen mag worden. Het arrest, dat sladdelklyk opneemt, die niet blijkt het arrest uit op eene 6er 4 wylzet, by artikel 443 voorgestreeven, bewezen zijn, wegens schending van dat artikel, in verband met artikel 211, door de Hoogen Raad moet worden vernietigd. De pleiter is derhalve ingaan, in hoeverre het arrest ook die wettiglyk voorschrijven voldoet.

De eerste daadzak is het plegen van den aanslag. Als niet bewezen volgens het voorschrijf van artikel 443, geeft de pleiter op, de in de 5de en 6de over

Amersfoort, 21 jan. De laatste tijden hebben weder oorspronkelijk doen zien, van hoeveel gewigt de de haven van Elburg is voor de scheepvaart op de Zuyderzee. Een vijftigtal verschillende vaartuigen, waaronder zich ook teerscheepen bevonden, onlangs op zee door het ijs gejaagd wordende, zochten en vonden aldaar eene veilige schuilplaats voor het hun makend gevaar. Het ware te wenschen, dat de haven op nog betere en ruimere voet werd ingerigt, opdat, in tijd van nood, ook grootere vaartuigen of zwaar beladene schepen derwaarts veilig des sloven konden wendden.

Assen, 23 jan. Gisteren deed het hof uitspraak in de zaak van *Hendrikje Geerts Meilofs Doelen*. Deze zaak verwekte eene algemeene belangstelling zoodat de zaal reeds een uur voor den aanvang opgepropt was met menschen, die uit verschillende streken dezer provincie herwaarts waren gekomen, om de uitspraak van het hof te hooren. Hetzelve heeft de beschuldigde vrijgesproken van de eerste haar te last gelegde misdaad, namelijk het vergifigen van haren man; doch haar schuldig verklaard aan de tweede misdaad omtrent *G. van Buren*, en haar dien ten gevolge veroordeeld om geworgd te worden.

Nijmegen, 23 jan. Voor eenigen tijd heeft hier een voorval plaats gehad, dat zeker wel vermeld mag worden. Eene zorgvolle moeder, die haar vierjarig wicht tegen de stränge koude des nachts wilde koesteren en verwarmen, bezigde daartoe het gewone middel, — eene kruik, met warm water gevuld. Het schijnt, dat, bij het ingieten van het kokende water, de kruik gesprongen is, zonder dat de moeder zulks gemerkt had; althans toen zij die bij het kind in het bedje wilde leggen viel er de bodem uit en het kokend, heete water stortte over het ongelukkige kind, hetwelk daardoor zoo deerlijk gebrand werd, dat het na een lijden van vier dagen, is gestorven. Dit voorval zal menige moeder in deze dagen voorzigtigheid leeren.

Arnhem, 26 jan. *L. van den Houten*, welke vroeger als timmerman te Noordwelle woonachtig is geweest, is in de lente van het vorige jaar met zijn gezin naar Noord-Ameriká vertrokken, heeft zich in Albany nedergezet en van daar eenen brief geschreeven, van 2 november 1846, aan eenige notabelen te Noordwelle, met verzoek om denzelfden niet door den druk gemeen te maken; alleen verlangt hij, dat ter kennis van het publiek worde gebracht, dat de wenschten, die naar Noord-Ameriká op reis gaan, zich meestal bedrogen vinden. In dien brief, komen de, vooral in dezen tegenwoordigen tijd, belangrijke woorden voor: »Goede vrienden! Ik rade u allen, die uw brood in Zeeland hebben, om maar in uw land te blijven. Verzekert maar mit mijnen naam, dat meest allen bedrogen nitkomen, die naar hier zijn getrokken. Wie hier goed terecht komt is gelukkig. Ik heb door Gods goedheid nog mijn brood, maar velen trekken van de eene plaats naar de andere, sukkelan, lijden gebrek, en die geld heeft moet het nog in verdriet verteren.»

De Surinaamsche dagbladen, loopende tot den 5den december, behelzen geen ander belangrijk nieuws dan het verslag van een bezoek van den gouverneur der kolonie, den 14den—19den november aan de vestiging aan de Saramacca gebracht. De gedane inspectien deden van eenen allereerst gunstigen toestand der kolonie blijken. De nepal-plant begon welig te tieren en men was reeds bezig haar met het cochenille-insect te bezetten. Deskundigen verskerden stellig, dat deze cultuur zonder twijfel gelukken moest. Voorts leest men in dit verslag de volgende aangename tijding:

»Met tevondig genoeg kunnen wij de verzekering hierbij voegen, dat de beste gezondheid onder de kolonisten aan de Saramacca blijft heerschen, hofgeen ook ten deele schijnt toegeschreven te kunnen worden aan den gunstigen toestand van dit voorjaar, die onder anderen de strek-misachen de zee en de plantende *Mijn Kermack* geheel van het opgaand geboomte heeft ontdaan; zoodat de zee-wind thans vrijelijk tot daar, en verder de rivier op, kan doordringen.»

De luitenant van *Raders* is, in het laatst van november, wederom naar Berbice vertrokken, om aldaar eenen verbeterden toestand tot snijderbereiding gade te slaan.

OOSTINDIE.

Batavia, 28 nov. Bij besluit van den gouverneur-generaal is bepaald, dat voorloopig de betalingen in de residentie Riouw, in zilver verschuldigd of vastgesteld, zullen moeten worden gekweten in zilveren of gouden specie; op den voet als tot dus ver heeft plaats gehad.

— Gedurende den loop van dit jaar zijn meermalen van uit de hoofdstaats Makassar kruistogten tegen de zeeroovers uitgerust, ten einde hunne weder toenemende stoutheid te belengelen en zoo veel mogelijk voor de inlandsche handelaren bij voortdoring de veiligheid te bewaren, welke het gevolg was geweest van den gelukkigen uitstap der in de vorige jaren tegen hen ondernomene expeditien. Onder anderen zijn onlangs door de schoener-brik *Lancier*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *P. Bruining*, drie inlandsche handelsvaartuigen, welke met twee zeeroovers-praauwen in gevecht waren, ontzet. Deze praauwen, bij welke zich later nog vijf voegden, werden nagezet, doch het gelukte hen dezelve, door windstilte begunstigd, te ontkomen. Later, zijn vier rooversvaartuigen bij verschillende gelegenheden op strand gejaagd, alwaar zij, na door de bemanning verlaten te zijn, door het vuur van de schoenerbrik vernield werden. Het is bekend, dat de zeeroovers bij eenige inboorlingen hulp en ondersteuning vinden; zoo maakte zich, onder anderen, een op het eiland Floris gevestigde inlander, *Oea Salena* genaamd, daaraan schuldig. Nadat de uitlevering van dezen persoon was gevorderd en dese geweigerd, is de sultan van Bumbawa gedwongen geworden, aan dezen eisch te voldoen, ten gevolge waarvan *Oea Salena* naar Bima is overgebracht, en volgens de inlandsche wetten gestraft. Men mag, te recht, verwachten, dat dit voorval eenen heilsamen indruk zal hebben te weeg gebracht. Het bezetten van die oorden, welke den zeeroovers tot schuilhoeken dienen, is het beste middel om den zeeroof te steilen. Onder die plaatsen behouren Pangereboang, Terang en Barie, waarvan de twee laatstgenoemde plaatsen op nieuw zullen bezet worden. Deze door den kapitein-luitenant ter zee *P. Bruining* met beleid bestuurde kruistogten, gevoegd bij bovenvermelde bestraffing, zullen waarschijnlijk eenen niet onbelangrijken invloed hebben op de beteugeling van den zeeroof in de wateren ten zuiden en zuidoosten van Celebes.

Batavia, 3 dec. »In de zaken blijft het hier stil gaan; geene omzettingen van eenig belang hebben plaats, en wat er nog omgaat is niet dan tot buitengewoon lage prijzen. Politisch nieuws is hier niet, en al was het er wel, — hoe zouden wij het dan nog weten? Het gouvernement laat niets tullekken hoe het te Bali gaat; men weet daarvan niets dan gissingen, zoo tegenstrijdig, dat men er volstrekt geen staat op maken kan. In de courant mag niets geplaatst worden voor dat het de censur gepasseerd is, zelfs is het zoo, dat de moord, die in het voorjaar te Bantam heeft plaats gehad, daarom niet bekend werd, voor dat in eene advertentie van den dood van den vermoorde werd bericht gegeven, en tevens van de toedragt der zaak werd gerept. De directeur van de drukkerij, die reeds 20 jaren dienst heeft, heeft door de plaatsing van die advertentie gevaar geloopt zijne betrekking te verliezen. Wat hier op Java en in den Archipel omgaat vernemen wij eindelijk uit de *Singapore Free Press*, die beter dan wij van het hier gebeurde onderrigt is.»

Samarang, 28 nov. Gisteren avond, omstreeks half negen was, is bij een zeer zwaar onweer, de bliksem geslagen in het magazijn, alwaar het schoep- en handels-buskruid, gekweten wordt, en in hetzelve geheel van elkander en in de lucht gesprongen, van de vier Javanen, welke hierbij de wacht hadden, zijn twee dodgeslagen, terwijl de twee anderen lichtelijk zijn gewond: het gebouwen van den zantelops der in- en uitgaande regten heeft hierbij veel schade geleden. In het magazijn was 3452 ponden kruid, en had men niet eens de voorzorg genomen eenen afnider op hetzelve te plaatsen.

ERRATUM.

In onze courant van verleden zondag (blad 5, 1ste kol. regel 11 van onderen) is eene drukfout ingeslopen. Er staat: *Lees daar bed. ut scriptum* etc. etc. etc.

Advertentien.

HATTEM, den 23sten Januarij 1847. — Hede overleed alhier, in den ouderdom van 73 jaren, de Wel Edel Geboren Heer **WILLEM CHALES LES VAN BRAAM**, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Kapitein te Zee, Oud-Burgemeester van Hattem, enz. en

††† **HEEREN REGENTEN** van GEVANGENISSEN, **NISSEN** en **ZUPPHEN** zullen, op Vrijden den vijftien Februarij aanstaande, des middags ten twaalf ure, in hun lokaal in het Raadhuis te dier Stede, overgaan tot de openbare **AANBESTEDING** van:

Het WEGBREKEN en OPRUIJEN der BRITSEN en KRIBREN in het Huis van Arrest aldaar, en het in de plaats stellen van eenvoudige KLARAJEN voor HANGMATTEN.

Zullende de voorwaarden dier Aanbesteding van heden af ter lezing liggen ten kantore van den Bipid in gezegd Huis van Arrest.

Zutphen, 25 Januarij 1847.

††† Men verjaagt **TE HOOR**, met **Post** op de omstreken van **Arnhem**, drie **GEWASMEUBILEERDE BENEDEN-KAMERS**, met **BEDDENING**; waarvan een **ZITKAMER** aan den wand en twee **SLAAPKAMERS**; — listst bij menschen zonder kinderen. — Adres, met franco-brieven, onder Letter A., bij de Boek- en Kunsthandelaar **SCHREUDER en VAN BAAK** te Leden.

TEHOOR

Met **10 Mei** aanstaande: Een fraai tu voor **AFFAIRE** zeer geschikt en aangenaam gelegen **HUIS**, te **Zevenaar**, aan den Grooten Weg van **Arnhem** op **Emmerik**. — Informatie bij den Bakker **W. van OOPEN**, te **Zevenaar** in persoon of met vrachtfrije brieven.

††† Twee bekwaame **LETTERSETTERS** kunnen, tegen billijk loon, vast werk bekomen ter **Boekdrukkerij** van **J. F. FRIEDMAN** te **Nijmegen**. — Bewijzen van kennis en goed gedrag gelieve men vooraf franco over te zenden.

Let wel!

Op den weg van **Zevenaar** naar **Arnhem** vermist op Maandag den 17den Januarij des morgens omstreeks 10 uur een **GRACHTMOND**, zijnde een glad van haar, gelijk geteekend, zwart en ligt griff lange staart, afgesneden ooren en in zijn regt oog een bruin starretje. — Diegene welke het tedege brengt, bij den **Boekhandelaar W. O. MEIJER** aan de **Groenmarkt**, te **Zutphen**, eal de **gulden** tot eene belooning hebben.

VOCAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT

Zangers van het Frankforter Tooneel. Dankbaar voor de meer dan gewone goedkeuring welke hun, hoewel door een niet zeer talrijk maar niettemin aadrenlijk gezelschap, vertreden zoudde, zoudde ondebbaalning en zoo herhaaldelijk moed en heert zallen hebben, de hanzegenoemde Zangers besloten, om op aanstaanden **Donderdag**, den 28sten dezer, andermaal, bij inleekening, een **CONCERT** te geven op het Stationsgebouw alhier. — Zij verjagen, met dat de genootschap van goedkeuring, die hen hoorden, en ook te de anderen die daartoe nog niet in de gelegenheid waren, allen aansporen, te met hunne gewenschte tegenwoordigheid te vereeren. De aanvang is des avonds ten 7 ure, en de entree prijs slechts 50 Centen per Persoon.

Waar de prijzen en

Nijmegen, 25 januari 1847. Bij geringen aanvoer en veel begeerte ruimde **Tarweg** den grif op tot op nieuw verhoogde prijzen: voor **Hooglandsche** f 13 a f 13.50; **Inlandsche en Gleeische** f 11 a f 12.50. — **Rogge** was door de handboovers meer aangevoerd en ging van f 10. a f 10.50 steeple af, **Grauw** en **Praussische Rogge** werd hooger gehouden, waaraan slechts kleinigheden vercocht zijn geworden; met **10 f 10.50 a f 10.75** — **Gerst** ging viug van de lande **10 f 7.25 a f 7.50** — **Bekwem** stap: f 7.60 a f 7.80 — **Wit** tot, veil. en zeer hegeerd: f 7.50 a f 7.80 — **Wit** willig: f 7. a f 7.50 naar, kwaliteet.

Op laterhoogte te Arnhem. Den 26 Jan. 2 El 7 Palm 4 Dain a ger. A. D. ger. O. Te Arnhem; bij **C. A. FRIEDMAN**, Boekdruker.